

Pokretanje privatnog biznisa je veliki izazov. Imati genijalnu poslovnu ideju je samo jedan korak ka poslovnom uspehu. Upravljanje poslovnim finansijama je najčešće najkritičnija poslovna funkcija i veština uspešnih preduzetnika.

Upravljanje finansijama predstavlja proces upravljanja sticanjem (pribavljanjem) i upotrebom finansijskih sredstava, što treba da doprinese ostvarenju unapred definisanih finansijskih ciljeva.

Osnovni finansijski ciljevi svakog poslovnog entiteta su:

- precizno i blagovremeno sagledavanje i definisanje finansijskih potreba,
- pribavljanje finansijskih sredstava iz najpovoljnijih izvora,
- njihova racionalna upotreba i kontrola troškova poslovanja,
- kontrola kretanja novčanih priliva i odliva i
- obezbeđenje željene stope povraćaja na uložena sredstva, u smislu pokrivanja troškova angažovanog kapitala i adekvatne nadoknade za preuzeti rizik.

Čak i u situaciji kada preduzetnik koristi sopstvena sredstva finansiranja, ovaj kapital ima svoju cenu i ona je najmanje jednaka kamatnoj stopi koju bi dobio da datu svotu novca deponuje kod banke. Što je rizik angažovanja sredstva veći, veća je i očekivana zarada ili očekivani povraćaj na uloženi kapital.

Ključne aktivnosti procesa upravljanja finansijama su:

1. [Finansijsko planiranje](#) . Preduzetnik mora biti siguran da u svakom trenutku poseduje dovoljno raspoloživih sredstava za pokrivanje finansijskih potreba biznisa. U kratkom roku (koji je najčešće period do godinu dana), planiranje podrazumeva sagledavanje potreba za obrtnim kapitalom koji će biti korišćen za kupovinu sirovina, finansiranje zaliha i potraživanja od kupaca, isplatu dobavljača i zaposlenih, kao i pokrivanje troškova potencijalnih kratkoročnih izvora finansiranja (kamate, dospele rate kredita i sl.). Finansijsko planiranje na srednji i dugi rok (rok duži od godinu dana), sastavni je deo procesa upravljanja razvojem i rastom poslovanja, jer podrazumeva sagledavanje dugoročnih investicionih potreba biznisa i blagovremenu pripremu za iste.

2. Finansijska kontrola je jedna od aktivnosti finansijskog upravljanja koja treba da odgovori na pitanja kao što su:

- Kakva je produktivnost rada i upotrebe raspoloživih resursa?
- Da li se posao razvija u željenom pravcu, u smislu: broja prodatih proizvoda, troškova proizvodnje, ostvarene zarade, kao i brzine isplate obaveza i naplate potraživanja?
- Da li osobe odgovorne za upravljanje finansijama zaista rade u najboljem interesu vlasnika, kao i koja su eventualna polja za unapređenje?

3. Donošenje finansijskih odluka. Ključne finansijske odluke vezane su za investicije, izvore finansiranja, željenu stopu povraćaja na uložena sredstva i u skladu sa tim politikom isplate dividendi.

- Investicije su pokretači rasta i razvoja poslovanja. Odluka od presudnog značaja za dalji razvoj poslovanja odnosi se na način finansiranja novih investicija. Postoje brojne opcije, od dodatnog

ulaganja sopstvenog kapitala, preko različitih kreditnih aranžmana kod finansijskih institucija, pa sve do pronalaženja strateških investitora i poslovnih partnera.

- Druga važna finansijska odluka je da li reinvestirati profit ili isti isplatiti kroz dividende vlasniku. Isplatom celokupne zarade vlasnici biznisa dovode u pitanje buduće profite jer, kao što je već pomenuto, bez investicija nema rasta i razvoja poslovanja.

Za uspešno upravljanje navedenim finansijskim aktivnostima neophodno je da svaki privredni subjekt razume strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja:

- Bilans Stanja
- Bilans uspeha
- Statistički aneks
- Izveštaj o novčanim tokovima (srednja i velika pravna lica)
- Izveštaj o promenama na kapitalu (srednja i velika pravna lica)
- Napomene uz finansijske izveštaje (srednja i velika pravna lica).

Dakle, finansijski izveštaji malih pravnih lica koja nisu obavezna da primenjuju MRS/MSFI, odnosno koja javnom ponudom ne izdaju hartije od vrednosti ili čijim se hartijama ne trguje na organizovanom tržištu hartija od vrednosti, kao i finansijski izveštaji preduzetnika obuhvataju: Bilans stanja, Bilans uspeha i Statisticki aneks.

U ovim izveštajima sadržane su kompletne informacije o uspešnosti poslovanja, finansijskom položaju biznisa i potencijalu budućeg razvoja.

Jezik poslovne komunikacije zajednički svim poslovnim entitetima je jezik finansija. Što pre krenete da ga učite velike su šanse da ćete brzo ovladati istim.

Praktični saveti:

- Odvojite sopstvene finansije od poslovnih finansija. Iako ste jedini vlasnik vašeg biznisa posmatrajte poslovne finansije kao novac nezavisnog entiteta.
- Planirajte i proverite svoje finansijske potrebe pre nego se zadužite. Da li ćete koristiti dugoročne ili kratkoročne izvore finansiranja zavisice od toga da li su vam sredstva potrebna za finansiranje obrtnog kapitala ili investicije čije rezultate očekujete u dugom roku.
- Upravljajte dugom. Zadužite se koliko morate a ne onoliko koliko možete! Pozajmljena sredstva moraju da se vrate, zato je neophodno planiranje načina otplate duga.
- Zaposlite ili angažujte stručnog računovođu. Proverite da li izabrani računovođa ima potrebne reference i prethodno iskustvo u pružanju računovodstvenih usluga.
- Uspostavite sistem redovnog izveštavanja. Jednostavno ali redovno izveštavanje i sagledavanje finansijskog stanja i kretanja novca pomoći će vam da vi upravljate biznisom a ne on vama.
- Ukoliko vam je potrebna pomoć pitajte.

Korisni linkovi na zvaničnoj internet prezentaciji Agencije za privredne registre:

- [Rečnik osnovnih finansijskih pojmova](#)
- [Registar finansijskih izveštaja i podataka o bonitetu](#)

Izvor: [Preduzetnički servis](#)